

[Raunkjær.]

slutning fra mit partis side, men der er som foran nævnt også ting, jeg gerne vil have diskuteret og præciseret i et udvalgsarbejde; bl. a. burde man se på, om ikke cirkusafgiften burde ændres i nedadgående retning, når vi pålægger øgede byrder og vanskeligheder. Der kan vel også være en række problemer vedrørende værn for dyr uden for det foreliggende lovforslags område, som vi burde se på i det udvalg, som jeg håber vil blive nedsat, og jeg stiller vor medvirken hertil i udsigt.

Niels Ravn: Jeg forstår fuldt ud baggrunden for det foreliggende lovforslag og kan i og for sig også erklære mig velvilligt indstillet over for forslaget.

I relation til det lovforslag, vi behandlede for lidt siden, er der en afgørende forskel. Dér var det hele udmøntet i mange paragraffer og mange stykker, medens dette lovforslag er meget enkelt og ligetil. Det alt afgørende står i ændringen til den nugældende lovs § 6, stk. 4, hvor der står, at justitsministeren kan dispensere fra forbuddet mod vilde dyrs optræden i cirkus, varieteer og lignende steder. Dermed afhænger det hele jo for så vidt af den højtærede ministers, om jeg så må sige, dyrepsykologiske viden. Jeg går naturligvis på forhånd ud fra, at den er meget stor, men på den anden side: justitsministre skifter som alt andet, og det kunne måske være rart, om vi havde fået præciseret lidt mere i forslaget, hvilke retningslinjer man ønsker at følge.

Der henvises i denne forbindelse til Norge og Sverige, og dér har man, selv om man har forbuddet, trods alt visse retningslinjer. I Norge har man nævnt nogle dyr, der i og for sig vel nærmest opfattes som vilde, men som i kraft af deres levevis efterhånden benævnes som værende tamme: indiske elefanter, æsler m. v.

I Sverige er man gået den modsatte vej og har nævnt de dyr, som man mener under ingen omstændigheder bør fremvises på de steder, som lovforslaget beskæftiger sig med, og fra svensk side nævnes bl. a. rovdyr. Det viser efter min opfattelse, hvor svært det hele er, og jeg er ikke sikker på, hvorvidt rovdyr og andre dyr kan behandles ens. Jeg er helt enig i, at en løve og en tiger ikke befinder sig godt under dressur. Det

kan man se på deres blik, på deres bevægelser, deres hale — på det hele. Omvendt med en bjørn, den ser ud til at nyde det. Jeg tror, at psyken hos det pågældende dyr er i allerhøjeste grad af betydning for, hvorvidt det pågældende dyr befinder sig godt hos det pågældende menneske, og der findes visse vilde dyrearter, og jeg nævner i denne forbindelse bjørne, som i hele deres væsen, alle deres gebærder over for mennesket under deres optræden viser, at de kan lide det, og hvorfor forbyde sådanne skabninger at optræde? Jeg nævner det kun som et eksempel på, at det kan være vanskeligt ved en lovgivning af den art; når man kommer med et forbud, er det altid svært at træffe en linje, der kan være ret og rimelig.

Jeg skal ikke fordybe mig mere i emnet; jeg går ud fra, at vi også for dette lovforslags vedkommende får en kort udvalgsbehandling, og jeg kan, som jeg indledningsvis sagde, erklære mig velvilligt indstillet over for lovforslagets hovedtanke.

Else-Merete Ross: Foruden Foreningen til Dyrenes Beskyttelse er jeg sikker på at der er mange mennesker her i landet, der er den højtærede justitsminister taknemlig for det her foreliggende forslag om ændringer i loven om værn for dyr.

Gennem de foreslåede ændringer kommer vi med hensyn til dressur og forevisning af vilde dyr nogenlunde på linje med den norske og svenske lovgivning, men også kun nogenlunde. I bemærkningerne til § 6, stk. 1, siges det udtrykkeligt, at den norske og svenske dyreværnslov er strengere. Vi søger jo ellers ofte at gøre lovgivningen så ensartet som muligt i de nordiske lande. Hvad er så egentlig motiveringen for at gøre bestemmelserne om dressur mindre strenge i Danmark?

I den norske lov er det forbudt at dressere dyr, „dersom dyret lider ondt derved eller bliver alvorlig skræmt“, og i den svenske lov, „dersom dyret udsættes for angst eller anden lidelse“. Selv om det måske kan være svært helt nøjagtigt at definere, hvor grænsen for at lide ondt går, så tages der i alle tilfælde større hensyn til dyret end i den danske formulering, hvor der står, at dyr ikke må dresseres, såfremt de herved påføres skade — i gældende lov står „beska-